

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА

УДК 336

КОНОНЕНКО Г.І.

Механізм страхування ризиків фінансово-інноваційної діяльності інтегрованих структур бізнесу

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти визначення сучасного механізму страхування ризиків фінансово-інноваційної діяльності підприємницьких структур бізнесу/інтегрованих структур бізнесу.

Метою дослідження є: дослідження видів фінансово-інноваційних ризиків; принципів, функцій, інструментарію механізму страхування ризиків фінансово-інноваційної діяльності.

Методи дослідження. При написанні статті було використано загальні, наукові та спеціальні методи дослідження економічних явищ/процесів щодо визначення загального механізму страхування ризиків фінансово-інноваційної діяльності інтегрованих структур бізнесу.

Результати роботи. В результаті написання статті було встановлено, що страхування ризиків фінансової та інноваційної діяльності, як окремих бізнес-одиниць, так і інтегрованих структур бізнесу в цілому, прямо пов'язане із кінцевим результатом діяльності даних підприємницьких структур, їх подальшим перспективним розвитком та конкурентоспроможним станом на ринку. Встановлено, що доміанта впливу фінансових та інноваційних ризиків на загальні результати фінансово-інноваційної діяльності суб'єктів підприємницької діяльності знаходиться під впливом внутрішніх та зовнішніх чинників, що мають місце серед мінливого динамічного середовища існування останніх. Доведено, що правильно обраний механізм страхування фінансово-інноваційних ризиків суб'єктів підприємницької діяльності допоможе вирішити питання щодо оптимізації ризиків, уникнення можливих ризикових подій та забезпечення безперервної, стабільної та прибуткової діяльності інтегрованих структур бізнесу.

Галузь застосування результатів. Фінанси, економіка, менеджмент, ризик-менеджмент, інтеграція бізнесу, управління підприємством, фінансова та інноваційна діяльність підприємства.

Висновки. Встановлено, що механізм страхування ризиків фінансово-інноваційної діяльності як інтегрованих структур бізнесу, так і окремих інтегрованих бізнес-одиниць необхідний для розв'язання науково-практичної проблеми щодо забезпечення покрокової ітерації з оптимізації ризиків, уникнення можливих ризикових подій щодо забезпечення безперервної, стабільної та прибуткової діяльності підприємницьких утворень. Доведено, що здійснення фінансово-інноваційної діяльності підприємницьких структур бізнесу пов'язане із часткою невизначеності та ризику,

уникнути якого допоможе правильно побудований механізм страхування (оптимізації) фінансових та інноваційних ризиків, які притаманні підприємницькій діяльності кластерних об'єднань та інтегрованих бізнес–одиниць. Побудова такого механізму дозволить врахувати всі складові елементи та чинники, які забезпечать ефективне управління бізнесовою діяльністю за виключенням ризикових подій, або їх локалізацією на початковій стадії. Встановлено, що найефективнішим методом уникнення/оптимізації фінансово–інноваційних ризиків є їх страхування, що являє собою комплексну систему взаємовідносин між суб'єктом підприємницької діяльності та страховою компанією з приводу передачі певних фінансових та/або інноваційних ризиків. Страхування ризиків є максимально ефективним і майже єдиним засобом уникнення та захисту від небажаного ризику.

Ключові слова: механізм, інтеграція, бізнес–одиниці, кластерні утворення, фінансово–інноваційні ризики, страхування, страхові компанії, підприємство, оптимізація, трансфер.

КОНОНЕНКО А.І.

Механізм страхування ризиків фінансово–інноваційної діяльності інтегрованих структур бізнеса

Предметом дослідження являються теоретические и практические аспекты определения современного механизма страхования рисков фінансово–інноваційної діяльності підприємницьких структур бізнеса/ інтегрованих структур бізнеса.

Целью дослідження является: исследование видов фінансово–інноваційних ризиків; принципів, функцій, інструментарія механізму страхування ризиків фінансово–інноваційної діяльності.

Методи дослідження. При написании статьи были использованы общие, научные и специальные методы исследования экономических явлений / процессов применимых к определению общего механизма страхования рисков фінансово–інноваційної діяльності інтегрованих структур бізнеса.

Результаты работы. В ходе написания статьи было установлено, что страхование рисков фінансовою и інноваційної діяльності, как отдельных бизнес–единиц, так и інтегрованих структур бізнеса в целом, напрямую связано с конечным результатом деятельности данных підприємницьких структур, их дальнейшим перспективным развитием и конкурентоспособным положением на рынке. Установлено, что доминанта влияния фінансовых и інноваційних ризиків на общие результаты фінансово–інноваційної діяльності субъектов підприємницької діяльності находится под влиянием внутренних и внешних факторов, имеющих место среди меняющейся динамической среды обитания последних. Доказано, что правильно выбранный механизм страхования фінансово–інноваційних ризиків субъектов підприємницької діяльності поможет решить вопрос оптимизации ризиків, избежания возможных рисков событий и обеспечения непрерывной, стабильной и прибыльной деятельности інтегрованих структур бізнеса.

Область применения результатов. Финансы, экономика, менеджмент, риск–менеджмент, интеграция бизнеса, управления предприятием, финансовая и інноваційная деятельность предприятия.

Выводы. Установлено, что механизм страхования ризиків фінансово–інноваційної діяльності, как інтегрованих структур бізнеса, так и отдельных інтегрованих бизнес–единиц, необходим для решения научно–практической проблемы, связанной с обеспечением пошаговой итерации оптимизации ризиків, избежанием возможных рисков событий, что приводят к обеспечению непрерывной, стабильной и прибыльной деятельности підприємницьких субъектов. Доказано, что осуществление фінансово–інноваційної діяльності підприємницьких структур бізнеса связано с долей неопределенности и риска, избежать которого поможет правильно построенный механизм страхования (оптимизации) фінансовых и інноваційних ризиків, присущих підприємницької діяльності кластерных объединений и інтегрованим бизнес–единицам. Построение такого механизма позволит учесть все составляющие элементы и факторы, которые обеспечат эффективное управление бизнес–

деятельностью, за исключением рисков событий, или их локализации на начальной стадии. Установлено, что наиболее эффективным методом предотвращения / оптимизации финансово–инновационных рисков является их страхование, которое представляет собой комплексную систему взаимоотношений между субъектом предпринимательской деятельности и страховой компанией по поводу передачи определенных финансовых и / или инновационных рисков. Страхование рисков является максимально эффективным и почти единственным средством избежания и защиты от нежелательного риска.

Ключевые слова: механизм, интеграция, бизнес–единицы, кластерные образования, финансово–инновационные риски, страхование, страховые компании, предприятие, оптимизация, трансфер.

KONONENKO A.I.

Risk insurance mechanism of financial and innovative activities of integrated business structures

The subject of the research is the theoretical and practical aspects of determining the modern mechanism of insurance of risks of financial and innovative activities of entrepreneurial business structures / integrated business structures.

The aim of the research is: to study the types of financial and innovative risks; principles, functions, tools of the mechanism of insurance of risks of financial and innovative activities.

Research methods. When writing the article, general, scientific and special methods of researching economic phenomena / processes were used, applicable to the definition of a general mechanism for insuring risks of financial and innovative activities of integrated business structures.

Results of the investigation. In the course of writing the article, it was found that insurance of the risks of financial and innovative activities, both of individual business units and of integrated business structures as a whole, is directly related to the result of the activities of these entrepreneurial structures, their further promising development and competitive position in the market. It has been established that the dominant influence of financial and innovative risks on the overall results of financial and innovative activities of business entities is influenced by internal and external factors that take place among the changing dynamic environment of the latter. It has been proven that a correctly selected mechanism for insuring financial and innovative risks of business entities will help to solve the issue of optimizing risks, avoiding possible risk events and ensuring continuous, stable and profitable activities of integrated business structures.

Scope of the results. Finance, economics, management, risk management, business integration, enterprise management, financial and innovative activities of the enterprise.

Conclusions. It has been established that the mechanism for insuring risks of financial and innovative activities, both of integrated business structures and individual integrated business units, is necessary to solve the scientific and practical problem associated with ensuring a step–by–step iteration of risk optimization, avoiding possible risk events, which leads to ensuring continuous, stable and profitable activities of business entities. It is proved that the implementation of financial and innovative activities of entrepreneurial business structures is associated with a share of uncertainty and risk, which can be avoided by a properly constructed mechanism of insurance (optimization) of financial and innovative risks inherent in the entrepreneurial activity of cluster associations and integrated business units. The construction of such a mechanism will take into account all the constituent elements and factors that will ensure effective management of business activities, with the exception of risk events, or their localization at the initial stage. It has been established that the most effective method for preventing / optimizing financial and innovative risks is their insurance, which is a complex system of relationships between a business entity and an insurance company regarding the transfer of certain financial and / or innovative risks. Risk insurance is the most effective and almost the only means of avoiding and protecting against unwanted risk.

Key words: mechanism, integration, business units, cluster formations, financial and innovative risks, insurance, insurance companies, enterprise, optimization, transfer.

Постановка проблеми. Страхування ризиків фінансової та інноваційної діяльності, як окремих бізнес–одниць, так і інтегрованих структур бізнесу в цілому, прямо пов'язане із кінцевим результатом діяльності даних підприємницьких структур, їх подальшим перспективним розвитком та конкурентоспроможним станом на ринку [1–2]. Домінанта впливу фінансових та інноваційних ризиків на загальні результати фінансово–інноваційної діяльності суб'єктів підприємницької діяльності знаходиться під впливом внутрішніх та зовнішніх факторів, що мають місце серед мінливого динамічного середовища існування останніх. Саме тому правильно обраний механізм страхування фінансово–інноваційних ризиків суб'єктів підприємницької діяльності покликаний розв'язати дану проблему та забезпечити покрокову ітерацію оптимізації ризиків, уникнення можливих ризикових подій щодо забезпечення безперервної, стабільної та прибуткової діяльності інтегрованих структур бізнесу [3; 4; 12; 13; 14; 15].

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Питанням щодо страхування фінансових та інноваційних ризиків діяльності підприємницьких структур бізнесу присвячено безліч праць видатних вчених–економістів, як зарубіжних так і вітчизняних, серед яких: О. В. Ареф'єва, Д. А. Ваніна, В. В. Вітлінський, В. В. Дранус, П. Друкер, М. М. Єрмошенко, В. О. Заколюдажний, О. Б. Конарівська, О. В. Кравчук, В. В. Малюга, А. О. Мельниченко, О. В. Нижник, О. П. Павленко, Т. В. Письменна, М. Портер, П. В. Пузирьова, С. В. Семіколенова, О. В. Слободянюк, Р. П. Смоленюк, О. В. Тимошенко, І. Л. Федун, І. М. Цуркан, А. В. Череп, Л. Ю. Шапенко, Л. О. Шапенко, Й. Шумпетер, О. І. Ястремський та інші.

Виклад основного матеріалу. Характерними особливостями здійснення фінансово–інноваційної діяльності підприємницьких структур бізнесу є певна частка невизначеності та ризику, які завжди супроводжують отримання бажаного результату. Внаслідок цього все більшої актуальності набирає ефективна побудова та використання на практиці такого організаційно–економічного механізму, який би дозволив одночасно провести страхування (оптимізацію) фінансових та інноваційних ризиків, що притаманні підприємницькій діяльності кластерних об'єднань та інтегрованих бізнес–одниць [21; 22; 23]. Побудова такого механізму передбачає врахування всіх складових

елементів та ключових факторів, які забезпечать підвалини для ефективного управління бізнесовою діяльністю за виключенням ризикових подій, або їх локалізацією на початковій стадії. Перед тим як запропонувати механізм страхування ризиків фінансово–інноваційної діяльності необхідно приділити увагу і розібратися із складовими його елементами, такими як: інструменти, принципи, методи, засоби, функції та забезпечення. Так, необхідно дослідити які саме ризики притаманні фінансово–інноваційній діяльності в інтегрованих структурах бізнесу [1–2].

Ризики у фінансово–інноваційній діяльності – це ризики, що пов'язані із: по–перше, недоотриманням прибутку від невдалого вкладання коштів та виконання фінансових зобов'язань; та по–друге, це ризики, що залежать від входження нового товару на ринки збуту та сприйняття його споживачами. Механізм управління ризиками фінансово–інноваційної діяльності потребує постійного моніторингу щодо стану об'єкта ризику, факторів впливу на нього та оперативного втручання у сфері оптимізації та страхування ризику. Це у свою чергу дозволить мінімізувати втрати від впливу фінансово–інноваційних ризиків, оптимізувати ймовірність ризикових подій, підвищити ступінь успішного впровадження інновацій та отримати максимальний прибуток. Серед основних видів ризиків, що впливають на фінансово–інноваційну діяльність інтегрованих структур бізнесу прийнято виділяти наступні (рис. 1) [5–10].

Механізм страхування та ефективного управління ризиками фінансово–інноваційної діяльності передбачає таку поетапну ітерацію кроків:

- оцінка стану об'єкта ризику;
- визначення та ідентифікація можливих фінансових та інноваційних ризиків;
- ґрунтовне дослідження та аналіз (оцінювання) чинників (зовнішніх та внутрішніх) впливу на ризики;
- визначення стратегії і тактики страхування, перестраховування та трансферу ризиків;
- дослідження та вибір страхової компанії, що візьме на себе страхування ризику та подальший його трансфер;
- визначення коригуючих заходів щодо мінімізації ризиків, оптимізації ризикових подій та локалізації небажаних наслідків, що є проявом настання небажаного ризику чи ризикової події;
- вибір оптимального методу управління подальшим фінансово–інноваційним ризиком;

ІННОВАЦІЙНО–ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА

• розробка рекомендаційних положень щодо мінімізації ризикових подій у майбутньому.

Оскільки сьогодні відбувається поступове формування теоретичного та науково–практичного базису щодо актуальних питань механізму страхування фінансово–інноваційних ризиків, то цьому питанню присвячена велика кількість праць науковців цієї галузі, проте всі вони схожі у своєму мисленні щодо того, що основними стратегічними кроками в реагуванні на фінансово–інноваційні ризики є: страхування ризику; ухилення від ризику; локалізація ризику; компенсація ризику та його трансфер. Так, найефективнішим методом уникнення/оптимізації фінансово–інноваційних ризиків є їх страхування, що являє собою комплексну систему взаємовідносин між суб'єктом підприємницької діяльності та страховою компанією з приводу передачі певних фінансових та/або інноваційних ризиків.

Страхування ризиків є максимально ефективним і майже єдиним засобом уникнення та захисту від небажаного ризику. Для інтегрованих структур бізнесу, що займаються фінансово–інноваційною діяльністю страхові компанії пропонують страхування дебіторської заборговано–

сті для кожної інтегрованої бізнес–одиноці, та страхування відповідальності прийнятих рішень топ–менеджменту в даній інтегрованій структурі. Страхування відповідальності вищого керівництва у сфері фінансових та інноваційних рішень має за мету позбавлення підприємницької структури/бізнес одиниці можливих максимальних втрат покликаних прийняттям невірною управлінського рішення. Таким чином, страхова компанія набуває вагомості і пріоритетності у процесі страхування ризиків, оскільки саме вона може розпізнати та виокремити, ті ризики у фінансово–інноваційній сфері, що покличуть за собою максимальні збитки, а також запропонувати інтегрованим структурам бізнесу програму визначення, оцінювання, декомпозиції, управління та мінімізації фінансово–інноваційних ризиків в подальшому [16–20].

Також можна виділити й принципи, дотримання яких призведе до ефективної побудови механізму страхування ризиків фінансово–інноваційної діяльності інтегрованих структур бізнесу: системності та комплексності, стратегічного позиціонування на інноваційний розвиток, диверсифікації страхових тарифів, орієнтації на за–

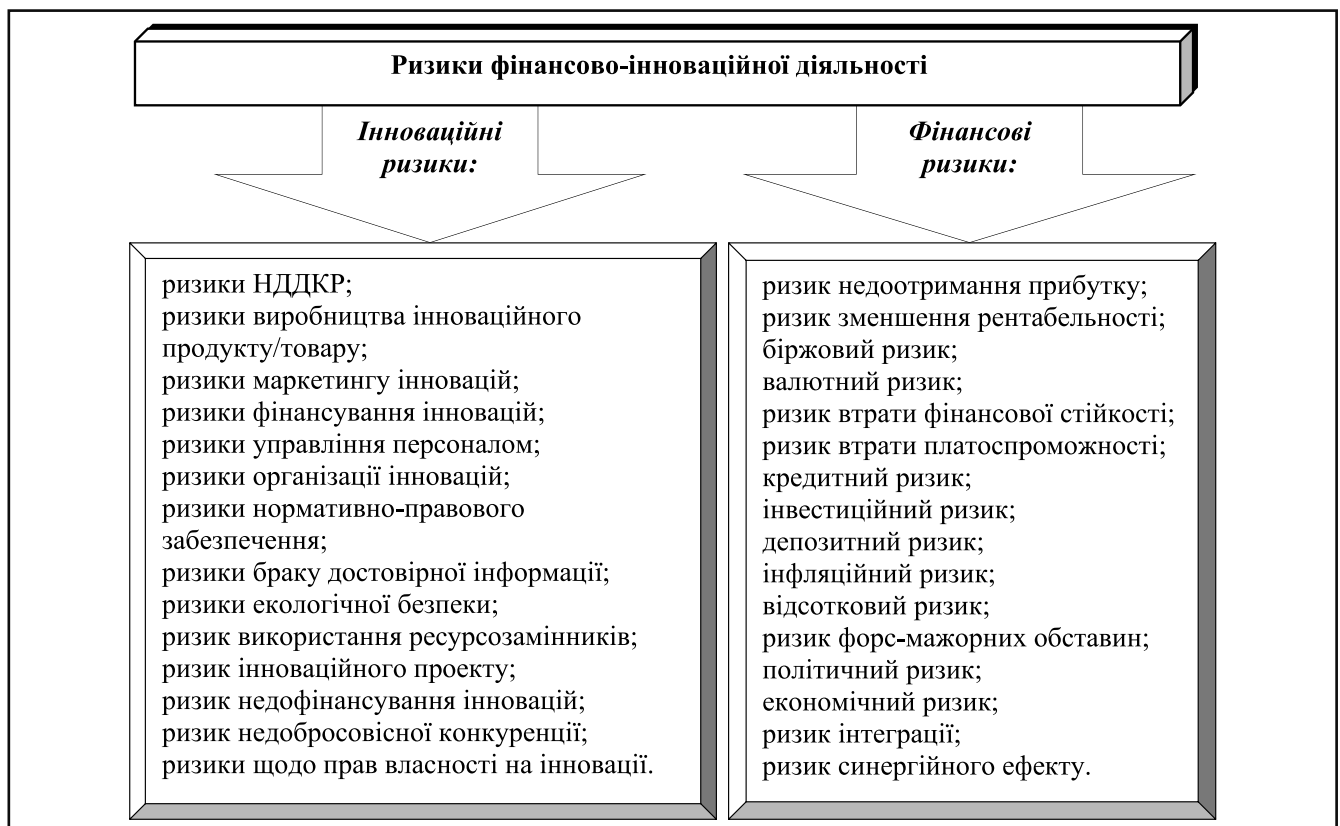

Рисунок 1. Ключові види інноваційних та фінансових ризиків підприємницької діяльності

Джерело: побудовано автором на основі дослідженої літератури.

доволення запитів клієнтів, ринкових позицій, виправданого ризику, швидкого реагування та ін. До основних функцій механізму страхування ризиків фінансово–інноваційної діяльності інтегрованих структур бізнесу покладено: забезпечення безризикової діяльності бізнес–єдиниць (та

їх подальшої інтеграції) в процесі здійснення фінансово–інноваційної діяльності; надання допомоги та практичних навичок у сфері страхування та трансферту ризиків страховими компаніями; покращення досвіду у керуванні підприємством та зміцнення управлінського потенціалу інтегро-

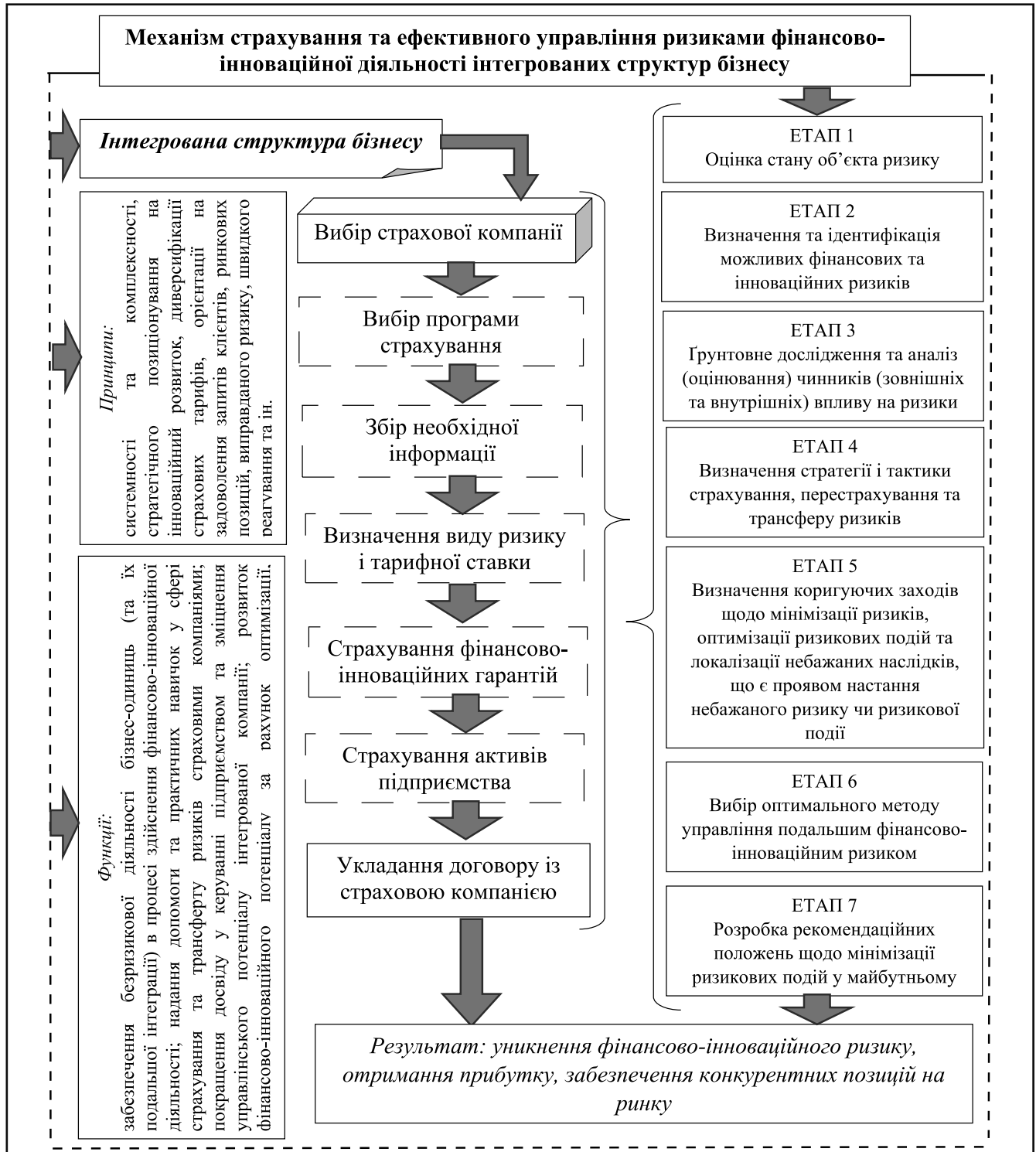

Рисунок 2. Механізм страхування ризиків фінансово-інноваційної діяльності інтегрованих структур бізнесу

Джерело: запропоновано автором

ваної компанії; розвиток фінансово-інноваційного потенціалу за рахунок оптимізації, локалізації та страхування ризиків.

Висновки

Отже, нами було встановлено, що механізм страхування ризиків фінансово-інноваційної діяльності як інтегрованих структур бізнесу, так і окремих інтегрованих бізнес-одиниць необхідний для розв'язання науково-практичної проблеми щодо забезпечення покрокової ітерації з оптимізації ризиків, уникнення можливих ризикових подій щодо забезпечення безперервної, стабільної та прибуткової діяльності підприємницьких утворень. Доведено, що здійснення фінансово-інноваційної діяльності підприємницьких структур бізнесу пов'язане із часткою невизначеності та ризику, уникнути якого допоможе правильно побудований механізм страхування (оптимізації) фінансових та інноваційних ризиків, які притаманні підприємницькій діяльності кластерних об'єднань та інтегрованих бізнес-одиниць. Побудова такого механізму дозволить врахувати всі складові елементи та чинники, які забезпечать ефективне управління бізнесовою діяльністю за виключенням ризикових подій, або їх локалізацією на початковій стадії. Встановлено, що найефективнішим методом уникнення/оптимізації фінансово-інноваційних ризиків є їх страхування, що являє собою комплексну систему взаємовідносин між суб'єктом підприємницької діяльності та страховою компанією з приводу передачі певних фінансових та/або інноваційних ризиків. Страхування ризиків є максимально ефективним і майже єдиним засобом уникнення та захисту від небажаного ризику.

Список використаних джерел

1. Бондаренко Є. К. Сутність страхування фінансових ризиків та його особливості в Україні / Є. К. Бондаренко // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. – 2016. – Вип. 18(1). – С. 150–153.

2. Ваніна Д. А. Деякі аспекти страхування фінансових ризиків в Україні / Д. А. Ваніна // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. – 2015. – № 1. – С. 183–188.

3. Комарецька П. В. Теоретичні підходи щодо сутності фінансового потенціалу / П. В. Комарецька // Вестник Харьковского национального университета им. В. Н. Каразина. Национализация и приватизация:

прошлое, настоящее, будущее. – 2003. – № 613, Серия экономическая. – С. 236–241.

4. Комарецька П.В. Фінансовий потенціал: його складові, фактори впливу та умови розвитку // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна «Еволюція наукових знань і сучасні проблеми економічної теорії»: Економічна серія. – Вип. № 663, 2005. – Харків: ХНУ ім. В.Н.Каразіна. – С.144–148.

5. Конарівська О. Б. Роль інноваційних технологій в страхуванні на ринку страхових послуг України / О. Б. Конарівська // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки. – 2019. – Вип. 4. – С. 36–47.

6. Кравчук О. В. Аналіз та оцінка фінансових ризиків агроформувань при страхуванні / О. В. Кравчук // Збірник наукових праць Національного університету кораблебудування. – 2014. – № 2. – С. 57–61.

7. Малишко, В. М. Страхування фінансових ризиків: теоретичний та практичний аспекти / В. М. Малишко, Д. О. Креховецька // Закарпатські правові читання : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених та студентів (25–27 квітня 2014 року, м. Ужгород) / за заг. ред. В.І.Смоланки; відп. за вип. Я.В. Лазур, І.М. Полужин. – Ужгород, 2014. – Т.2. – С. 81–86.

8. Малюга В. В. Практичні аспекти страхування фінансових ризиків / В. В. Малюга // Університетські наукові записки. – 2010. – № 1. – С. 119–123 Герасимова К. А. Страхування ризиків іпотечного кредитування в контексті забезпечення фінансової безпеки банків / К. А. Герасимова // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2013. – № 2. – С. 208–210.

9. Нижник О. В. Страхування, як інструмент зниження фінансових ризиків промислового підприємства / О. В. Нижник // Моделювання регіональної економіки. – 2014. – № 1. – С. 16–22.

10. Панченко О. Понятійно-категоріальні засади страхування фінансових ризиків / О. Панченко // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2019. – № 2. – С. 236–244.

11. Письменна Т. В. Страхування фінансових ризиків суб'єкта господарювання: від теорії до практики / Т. В. Письменна // Економічний аналіз. – 2017. – Т. 27, № 3. – С. 151–158. Соломатіна Т. В. Страхування як інструмент хеджування ризиків втрати фінансового потенціалу сільськогосподарських підприємств / Т. В. Соломатіна. // Ефективна економіка. – 2020. – № 4.

12. Пузирьова П. В. Базові методи нейтралізації фінансових ризиків у підприємницькій діяльності /

П. В. Пузирьова // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 5 (107). – С. 143–149.

13. Пузирьова П. В. Вдосконалення управління фінансовим потенціалом підприємств шляхом мінімізації економічного ризику / П. В. Пузирьова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2008. – № 11 (90). – С. 43–46.

14. Пузирьова П. В. Оцінка економічного ризику в управлінні фінансовим потенціалом підприємств України / П. В. Пузирьова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2008. – № 10 (89). – С. 131–134.

15. Пузирьова П. В. Управління фінансовими ризиками на підприємствах в сучасних умовах / П. В. Пузирьова // Аграрний вісник Причорномор'я, Економічні науки. – 2010. – Вип. 53. – С. 256–261.

16. Семіколенова С. В. Проблеми та перспективи розвитку страхування фінансових ризиків в Україні / С. В. Семіколенова, А. П. Грабар // Наукові записки НаУКМА. Економічні науки. – 2013. – Т. 146. – С. 91–95.

17. Тимошенко О. В. Страхування фінансових ризиків як фактор забезпечення фінансових ресурсів підприємства / О. В. Тимошенко // Економічний простір. – 2013. – № 71. – С. 135–143.

18. Федун І. Л. Інструменти страхування в системі інноваційно–інвестиційного розвитку агропромислового виробництва / І. Л. Федун // Економіка. Менеджмент. Бізнес. – 2014. – № 2. – С. 118–124. Третяк Д. Д. Інноваційні технології в автотранспортному страхуванні / Д. Д. Третяк, Я. С. Поруба // Інвестиції: практика та досвід. – 2019. – № 1. – С. 30–36.

19. Цуркан І. М. Страхування ризиків інноваційної діяльності / І. М. Цуркан // Економічний вісник Національного гірничого університету. – 2010. – № 4. – С. 54–61.

20. Шапенко Л. О. Страхування інноваційно–інвестиційної діяльності як правова категорія / Л. О. Шапенко // Право і суспільство. – 2015. – № 3(3). – С. 91–96. Панченко О. І. Страхування як інструмент стимулювання інноваційно–інвестиційного розвитку залізничного транспорту / О. І. Панченко // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2015. – № 4. – С. 323–331.

21. Puzyrova P. Cluster education management concept through the prism of financial risk optimization and resource support = Концепція управління кластерними утвореннями через призму оптимізації фінансових ризиків та ресурсного забезпечення [Текст] / P. Puzyrova // Менеджмент. – 2019. – Вип. 2 (30). – С. 62–74.

22. Theoretical and methodical approaches to the definition of marketing risks management concept at

industrial enterprises / V. Tkachenko, A. Kwilinski, I. Tkachenko, P. Puzyrova // Marketing and Management of Innovations. – 2019. – Issue 2. – P. 228–238.

23. Tkachenko V. V. Financial potential: strategic management in conditions of economic risk : monograph = Фінансовий потенціал: стратегічне управління в умовах економічного ризику: монографія / V. V. Tkachenko, I. V. Tkachenko, P. Puzyrova. – Kyiv : Foliant, 2020. – 176 p.

References

1. Bondarenko Ye. K. Sutnist strakhuvannia finansovykh ryzykiv ta yoho osoblyvosti v Ukraini / Ye. K. Bondarenko // Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnogo universytetu. Ser. : Ekonomichni nauky. – 2016. – Vyp. 18(1). – S. 150–153.

2. Vanina D. A. Deiaki aspekty strakhuvannia finansovykh ryzykiv v Ukraini / D. A. Vanina // Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnogo tekhnolohichnogo universytetu. Serii : Ekonomichni nauky. – 2015. – № 1. – S. 183–188.

3. Komaretska P. V. Teoretychni pidkhody shchodo sutnosti finansovoho potentsialu / P. V. Komaretska // Vestnyk Kharkovskoho natsionalnogo unyversytetu im. V. N. Karazyna. Natsyonalizatsyia y pryvatyzatsyia: proshloe, nastoiashchee, budushchee. – 2003. – № 613, Seryia ekonomycheskaia. – S. 236–241.

4. Komaretska P. V. Finansovy potentsial: yoho skladovi, faktory vplyvu ta umovy rozvytku // Visnyk Kharkivskoho natsionalnogo universytetu im. V. N. Karazyna «Evolutsiia naukovykh znan i suchasni problemy ekonomichnoi teorii»: Ekonomichna serii. – Vyp. № 663, 2005. – Kharkiv: KhNU im. V. N. Karazyna. – S. 144–148.

5. Konarivska O. B. Rol innovatsiinykh tekhnolohii v strakhuvanni na rynku strakhovykh posluh Ukrainy / O. B. Konarivska // Visnyk Natsionalnogo universytetu vodnogo hospodarstva ta pryrodokorystuvannia. Ekonomichni nauky. – 2019. – Vyp. 4. – S. 36–47.

6. Kravchuk O. V. Analiz ta otsinka finansovykh ryzykiv ahroformuvan pry strakhuvanni / O. V. Kravchuk // Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnogo universytetu korablebuduvannia. – 2014. – № 2. – S. 57–61.

7. Malyshko, V. M. Strakhuvannia finansovykh ryzykiv: teoretychni ta praktychni aspekty / V. M. Malyshko, D. O. Krekhovetska // Zakarpatski pravovi chytannia : materialy VI Mizhnarodnoi naukoivo–praktychnoi konferentsii molodykh uchenykh ta studentiv (25–27 kvitnia 2014 roku, m. Uzhhorod) / za zah. red. V. I. Smolanky; vidp. za vyp. Ya. V. Lazur, I. M. Poliuzhyn. – Uzhhorod, 2014. – T. 2. – S. 81–86.

8. Maliuha V. V. Praktychni aspekty strakhuvannia finansovykh ryzykiv / V. V. Maliuha // Universytetski naukovy

zapysky. – 2010. – № 1. – S. 119–123
 Herasymova K. A. Strakhuvannia ryzykiv ipotechnoho kredytuvannia v konteksti zabezpechennia finansovoi bezpeky bankiv / K. A. Herasymova // Visnyk Universytetu bankivskoi spravy Natsionalnogo banku Ukrainy. – 2013. – № 2. – S. 208–210.

9. Nyzhnyk O. V. Strakhuvannia, yak instrument znyzhennia finansovykh ryzykiv promysloвого pidpriemstva / O. V. Nyzhnyk // Modeliuvannia rehionalnoi ekonomiky. – 2014. – № 1. – S. 16–22.

10. Panchenko O. Poniatiino-katehorialni zasady strakhuvannia finansovykh ryzykiv / O. Panchenko // Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia. – 2019. – № 2. – S. 236–244.

11. Pysmenna T. V. Strakhuvannia finansovykh ryzykiv sub'iekta hospodariuvannia: vid teorii do praktyky / T. V. Pysmenna // Ekonomichnyi analiz. – 2017. – T. 27, № 3. – S. 151–158. Solomatina T. V. Strakhuvannia yak instrument khedzhuvannia ryzykiv vtraty finansovoho potentsialu silskohospodarskykh pidpriemstv / T. V. Solomatina. // Efektyvna ekonomika. – 2020. – № 4.

12. Puzyrova P. V. Bazovi metody neitralizatsii finansovykh ryzykiv u pidpriemnytskii diialnosti / P. V. Puzyrova // Aktualni problemy ekonomiky. – 2010. – № 5 (107). – S. 143–149.

13. Puzyrova P. V. Vdoskonalennia upravlinnia finansovym potentsialom pidpriemstv shliakhom minimizatsii ekonomichnogo ryzyku / P. V. Puzyrova // Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini. – 2008. – № 11 (90). – S. 43–46.

14. Puzyrova P. V. Otsinka ekonomichnogo ryzyku v upravlinni finansovym potentsialom pidpriemstv Ukrainy / P. V. Puzyrova // Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini. – 2008. – № 10 (89). – S. 131–134.

15. Puzyrova P. V. Upravlinnia finansovymu ryzykamy na pidpriemstvakh v suchasnykh umovakh / P. V. Puzyrova // Ahrarnyi visnyk Prychornomor'ia, Ekonomichni nauky. – 2010. – Vyp. 53. – S. 256–261.

16. Siemikolenova S. V. Problemy ta perspektyvy rozvytku strakhuvannia finansovykh ryzykiv v Ukraini / S. V. Siemikolenova, A. P. Hrabar // Naukovi zapysky NaUKMA. Ekonomichni nauky. – 2013. – T. 146. – S. 91–95.

17. Tymoshenko O. V. Strakhuvannia finansovykh ryzykiv yak faktor zabezpechennia finansovykh resursiv pidpriemstva / O. V. Tymoshenko // Ekonomichnyi prostir. – 2013. – № 71. – S. 135–143.

18. Fedun I. L. Instrumenty strakhuvannia v systemi innovatsiino-investytsiinoho rozvytku ahropromysloвого vyrobnytstva / I. L. Fedun // Ekonomika. Menedzhment. Biznes. – 2014. – № 2. – S. 118–124. Tretiak D. D. Innovatsiini tekhnologii v avtotransportnomu stra-

khuvanni / D. D. Tretiak, Ya. S. Poruba // Investytsii: praktyka ta dosvid. – 2019. – № 1. – S. 30–36.

19. Tsurkan I. M. Strakhuvannia ryzykiv innovatsiinoi diialnosti / I. M. Tsurkan // Ekonomichnyi visnyk Natsionalnogo hirnychoho universytetu. – 2010. – № 4. – S. 54–61.

20. Shapenko L. O. Strakhuvannia innovatsiino-investytsiinoi diialnosti yak pravova katehoriia / L. O. Shapenko // Pravo i suspilstvo. – 2015. – № 3(3). – S. 91–96. Panchenko O. I. Strakhuvannia yak instrument stymuliuвання innovatsiino-investytsiinoho rozvytku zaliznychnoho transportu / O. I. Panchenko // Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia. – 2015. – № 4. – S. 323–331.

21. Puzyrova P. Cluster education management concept through the prism of financial risk optimization and resource support = Концепція управління кластерними утвореннями через призму оптимізації фінансових ризиків та ресурсного забезпечення [Текст] / P. Puzyrova // Менеджмент. – 2019. – Вип. 2 (30). – С. 62–74.

22. Theoretical and methodical approaches to the definition of marketing risks management concept at industrial enterprises / V. Tkachenko, A. Kwilinski, I. Tkachenko, P. Puzyrova // Marketing and Management of Innovations. – 2019. – Issue 2. – P. 228–238.

23. Tkachenko V. V. Financial potential: strategic management in conditions of economic risk : monograph = Фінансовий потенціал: стратегічне управління в умовах економічного ризику: монографія / V. V. Tkachenko, I. V. Tkachenko, P. Puzyrova. – Kyiv : Fo- liant, 2020. – 176 p.

Дані про автора

Кононенко Ганна Ігорівна,

к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів та фінансово-економічної безпеки, Київський національний університет технологій та дизайну
 e-mail: annuta30@gmail.com

Данные об авторе

Кононенко Анна Игоревна,

к.э.н., доцент, доцент кафедры финансов и финансово-экономической безопасности, Киевский национальный университет технологий и дизайна
 e-mail: annuta30@gmail.com

Data about the author

Anna Kononenko,

Ph.D. in Economics, Associate Professor of the Department of finance and financial and economic security, Kyiv National University of Technologies and Design
 e-mail: annuta30@gmail.com